

E 1294

A NAGYKANIZSAI IZR. HITKÖZSÉGTŐL

FENNTARTOTT

FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA

ÉS

NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM

ÉRTESITŐJE

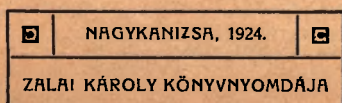
AZ 1923—24. TANÉVRŐL.

AZ INTÉZET ALAPITTATOTT 1857-BEN.

KÖZLI:

Dr. VILLÁNYI HENRIK

IGAZGATÓ.

Az iskolai szakosztály (Felügyelő bizottság) tagjai

az 1923—24. iskolai évben.

Szerv. Szab. 7. §. Az intézet felett a felügyeletet a nm. VKM., valamint a nm. Kereskedelemügyi miniszter az evégből kirendelt közegeivel gyakorolja.

A szűkebb felügyelet gyakorlására az intézetfenntartó nagykanizsai izr. hitközség kebeléből választott iskolai szakosztályra (felügyelő bizottságra) van bízva.

Elnök:

ÖTVÖS EMIL, ny. állampénztári főigazgató.

Helyettes elnök:

Dr. GODA LIPÓT, városi tiszti orvos.

Jegyző:

FÁBIÁN MIKSA, hitközségi titkár.

Előadók:

Dr. VILLÁNYI HENRIK, felső ker. isk. igazgató.

KERTÉSZ JÓZSEF, elemi isk. igazgató.

A tantestület képviselője:

NEUFELD SIMON, felső ker. isk. tanár.

Tagok:

ÁDÁM RÓBERT, nagykereskedő.

BÚN SAMU, kir. tanácsos, ny. igazgató.

Dr. BRÓD TIVADAR, ügyvéd, az izr. hitk. elnöke.

Dr. FRIED ÖDÖN, ügyvéd.

GRÜNFELD MIKSA, kereskedő.

HIRSCHLER SÁNDOR, vezérigazgató, m. kir. kincstári tanácsos.

HALPHEN MÓR, magánzó.

KASTER MIKSA, kereskedő.

Dr. KAHÁN IMRE, nyug. orvos-ezredes.

KLEINFELD IGNÁC, takp. igazgató.

LÖWE ADOLF, magánzó.

Dr. OLLOP MÓR, ügyvéd.

Dr. RAPOCH ALADÁR, ügyvéd.

ROSENFELD JÓZSEF, az izr. hitk. alelnöke.

Dr. ROTHSCHILD JAKAB, ügyvéd.

ROSENBERG OSZKÁR, bankigazgató.

SZÉKELY NÁNDOR, mérnök, gyárigazgató.

Az 1923/24. iskolai év adatai.

Az iskolai év megnyitása A tanítás üzemét minden akadálytól menten az előírt időben megindíthattuk. A felvétel két első napján már megállapítható volt, hogy a szülők érdeklődése a kereskedelmi pályákra előkészítő iskolák iránt fokozódott és lassankint eloszlik az az előítélet, hogy az életben való boldogulást csak a tudományos pályára előkészítő gimnázium biztosítja. Intézetünk látogatottsága figyelemre méltó szaporodást mutat. 140 tanuló iratkozott be, olyan szám, amelyet intézetünk fennállása óta a folyó iskolai évben értünk először. Az alakuló értekezletet augusztus 27-én, a felvételi vizsgákat augusztus 28-án, a javító vizsgákat augusztus 29-én, a beiratásokat 30. és 31-én tartottuk meg. Szeptember 3-án rendeztük az évfolyamokat és 4-én megkezdtük a tanítást.

A felvétel eredménye. A felvételi vizsgálatra jelentkezett 52 tanuló. Megfelelt 46 tanuló, nem felelt meg 6 tanuló. 46 tanulóból 6-ot főigazgatói engedéllyel, mint számfelettit vettünk fel. Az első évfolyamba felvett tanulók közt 24 polgári iskolából és 22 gimnáziumból jött. A felvett tanulók közül 21 róm. kath., 1 ev. ref. és 24 izr. A szülők foglalkozása szerint bérlő 3, iparos 11, tanár 1, kiskereskedő 13, köztisztviselő 12, magántisztviselő 3, magánzó 3. A második évfolyamba beiratkozott 36, a harmadik évfolyamba 35 és a negyedik évfolyamba 23. Összesen 140. Szaporodás az előző iskolai évhez képest 18.

Változások a tanári karban. Őszinte sajnálattal vettük tudomásul, hogy *Dr. Szabó Lajos* beosztott állami főgimnáziumi r. tanár intézetünkéből eltávozott. A salgótarjáni köszénbánya-részvénytársaság őt főgimnáziuma igazgatójává választotta meg. *Dr. Szabó Lajos* működése intézetünkben ugy tanulmányi, valamint nevelési szempontból nagyon eredményes volt, különösen mint a magyar nyelv tanára és az Önképzőkör vezetője ért el nagy sikereket. *Dr. Szabó Lajos* tantárgyait részben *Surányi Gyula* okl. középiskolai megbízott tanár, részben *Domány Ármin* rendes tanár vette át. Április 1-én megvált intézetünkétől *Benczè László* megbízott tanár. Tárgyait az év végig *Tóbi József* megbízott tanár és *Marosi Géza* rendes tanár látta el. Az órarendet az új tárgybepszítés következtében meg kellett változtatni.

Változások a felügyelő bizottságban. A f. évi április hó 22-én megtett hitközségi választáson a gyülekezet *Dr. Bród Tivadart*, az iskolai szakosztály elnökét hitközségi elnöknek, a hitközség előjárósága pedig *Ötvös Emil*, m. kir. állampénztári főigazgatót felügyelő bizottsági elnöknek választotta meg.

Sajnálattal láttuk megválni *Dr. Bród Tivadart* a felügyelőbizottság elnöki székétől, mivel benne mindenkor munkánkat megbecsülő és bajainkat bölcs belátással intéző előljárót tiszteltünk. *Ötvös Emil*, pénztári főigazgató tevékenységéhez tanintézetünk tanári kara nagy reményeket fűz. A főigazgató, mint a közigazgatás és a pénzügyek kiváló szakembere hivatva lesz, hogy intézetünket válságos időben is fenntartsa és újjászerveze. Mindkét elnököt új tisztségük elfoglalása alkalmával átiratban üdvözlöttük.

Magánvizsgálatok szeptember hóban. A szeptember havi terminusra magánvizsgálati engedélyt nyertek: Csányi János és Weisz László az I. év-

folyam tárgyaiból, Grábár Lajos a II. évfolyam tárgyaiból, Tóth Ferenc és Töke Jenő a III. évfolyam tárgyaiból.

Érettségi vizsgálat szeptember hóban. A folyó iskolai év szeptember havában egy tanuló javító érettségi vizsgálatra jelentkezett, amelyen megfelelt.

A tanulók elfoglaltságának csökkentése. A m. kir. Vallás és Közoktatásügyi miniszter 1923. évi 98.210. VI. B. számú rendeletével a kötelező munkadélutánra vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte és a szépirás, valamint a gyorsírás óráinak számát egy-egy órával leszállította.

Szelektálás. A 100.750/1923. VI. B. rendeletnek ama rendelkezését, hogy a második évfolyamot osztályisméltéssel, vagy javítóvizsgálattal végzett tanulói csak a gyakorlatban eltöltött egy év után vehetők fel a felső tagozatba, a nm. Vallás és Közoktatásügyi miniszter szintén hatályon kívül helyezte.

A gépirás. A nm. VKM. 13.070/1924. VI. sz. körrendelete a gépirás tanítását a felső kereskedelmi iskolákban az iskolai év második felétől kezdődően, ott ahol 10-nél kevesebb használható írógép van, nem kötelezővé teszi. Intézetünk csak 6 írógéppel rendelkezik, a mely szám nagyon csekély, ha meggondoljuk, hogy ezt a 6 gépet kötelező tanítás mellett 80 tanuló használta. Az eredmény a kellő gyakorlat hiányában nem is volt kielégítő. A második félévben a rendelet alapján 66 tanuló gyakorolta a gépirást. A heti órák számát 8-ra emeltük. Egy órában 8 tanuló 6 gépen gyakorolhatott. Egy tanulóra tehát 45 perces gyakorlási idő jutott.

A tanulók az első két évfolyamban szerzett gépirókészségüket tanulmányuk további folyamán gépek hiányában nem fejleszthették. Az igazgatóság csak 5 tanulónak adhatott alkalmat az ügyességnek tökéletesítésére.

Órarend. Az órarend sajátos viszonyainkhoz alkalmazkodik. Mivel szombaton és vasárnap intézetünkben az előadás szünetel, a tanítási anyagot 5 napra kell elosztanunk. Befolyásolja órarendünk megszerkesztését a 6-ik rendszeresített állásnak tanárihiány miatt való megüresedése, valamint az intézetünkkel kapcsolatos Női Kereskedelmi Szaktanfolyam órarendje is, ahol intézetünk tanárai is tanítanak.

Munkadélutánok. A nm. vallás és közoktatásügyi miniszter ur az 1923. évi 98.210/VI. számú rendeletével a kötelező munkadélután tartására vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte. Ehhez képest munkadélutánokat intézetünkben sem tartottunk; az I. évfolyam tanulói azonban 10-es csoportokban a mikroszkópiai gyakorlatokon vettek részt és *Balog Dávid* tanár vezetésével megtanulták a mikroszkóp kezelését. A gyárakat és telepeket is *Balog Dávid* szaktanár vezetésével látogatták.

Testnevelés. A testnevelés gyakorlati részét *Niessner Viktor* tornatanár irányította. Mivel saját tornatermünk nincs, a téli hónapokban az állami polgári iskola tornatermében gyakorolt az ifjuság. Az említett iskola igazgatója készséggel mozdította elő a tornázás lehetőségét. Az egészségtant *Dr. Halász Pál* gyakorló orvos adta elő. A Zrinyi Sportkör meghívására 3 tanuló engedélyt nyert, hogy a Zrinyi Sportkör által rendezett Vívóakadémiában részt vegyen. Evvel a meghívással megtörtént az első lépés iskolánknak e kiváló sportkörrel való érintkezésére.

Énekkar. A folyó iskolai évben a háboru kitérőse óta szünetelő énekkarunkat újra szerveztük, a női szaktanfolyam bevonásával. Az énekkar *Surányi Gyula* tanár vezette és tanította a tőle megszokott buzgósággal és sikerrel.

Hazafias és vallásos ünnepélyek. A hazafias érzést nemcsak történeti jelentőségű ünnepélyeken ápoltuk, hanem gondját viseltük annak, hogy ez az érzés minden tantárgyban, amely az érület ébresztésére alkalmas, megnyilvánuljon. Október 6-án az Aradi Vértanúk emlékéért ünnepeltük meg, illő kegyelettel. December hó 3-án az izraelita vallásu ifjuság megünnepelte a Chanukát

és résztvett a középiskolák izraelita ifjúsága által rendezett alkalmi előadásokon, szavalatokkal, beszédekkel és énekszámokkal. Az ünnepélyt *Dr. Winkler Ernő* főrabbi rendezte. A közönség élénk érdeklődéssel kíséri az ez irányú előadásainkat. Január 27-én az ifjúság megünnepelte a Kaszinó disztermében óriási közönség jelenlétében *Madách Imre* születésének 100-ik évfordulóját. *Madách Imre* jelentőségét és korának vezető eszméit *Surányi Gyula* tanár gondolat ébresztő beszédben fejtegette a hallgatóság nagy tetszésnyilvánításával. *Fürst László*, a IV. évfolyam tanulója értekezés keretében az „Ember tragédiája” gondolatmenetét vázolta. A költemény jellegzetes színeit *Kudich Ella*, *Mikó Ilona*, *Bencze László* és *Bory Ferenc* tanulók szavalták el. Az intézet énekkara *Surányi Gyula* tanár vezetésével hazafias dalokat adott elő, amelyeket a közönség zajos tapsokkal fogadott. Március 15-én a szabadságünnepet intézetünk nagytermében a nagyközönség jelenlétében tartottuk meg. A hazafias ünnepélyeken közreműködött intézetünk vegyes énekkara. Az ünnepi beszédet *Garzó Pál*, a IV. évfolyam tanulója mondta. Május 25-én az ifjúság a zsidó vallásu hős katonák emlékművénél kegyeletes ünnepély keretében róttá le háláját a harctéren elesett izr. vallásu katonák iránt. Az emlékbeszédet *Vértés Béla* mondta. Az ifjúság díszes koszorút helyezett el a siremléken. A szép ünnepélyt istentisztelet előzte meg, amelyen *Dr. Winkler Ernő* főrabbi méltatta a hős katonák érdemeit.

A tanárok társadalmi munkássága és mellékfoglalkozása. Tanári karunk tagjai között *Balog Dávid* a nagykanizsai Casinó titkára és a kereskedő tanonciskola igazgatója, *Neufeld Simon*, a Casinó könyvtárosa, az igazgató a Női Kereskedelmi Szaktanfolyam igazgatója és tanára. A Szaktanfolyamon tanítanak még: *Bencze László*, *Domány Ármin*, *Marosi Géza*, *Neufeld Simon* és *Surányi Gyula* tanárok. A kereskedő tanonciskolában tanítanak *Bencze László*, *Marosi Géza*, *Neufeld Simon*, *Surányi Gyula* és *Tóbi József* tanárok.

Ellenőrzés és tanulmányi értekezletek. A rendtartásban előirt havi értekezleteket pontosan megtartottuk és azokon nemcsak folyó ügyeket tárgyaltunk, hanem módszertani kérdéseket is. A tanulmányi ügyekről folytatott eszmecserék azt célozták, hogy egyrészt a szoktatás követelményeinek eredményesen megfelelhessünk, másrészt azonban nem tévesztettük szem elől, hogy az erkölcsi érzelmek ébresztésére alkalmas közművelődésügyi tárgyakkal megfelelő helyet biztosítsunk. Kellő figyelmet fordítottunk az intézet tanulóinak fegyelmi állapotára is. A folyó iskolai évben 9 tanulmányi, 5 ellenőrző és 3 rendkívüli értekezletet tartottunk, amelyeken az iskolai életet érdeklő összes kérdéseket megbeszéltük és megvitattuk.

Tanulmányi állapot. Intézetünk szakiskola és azért elsősorban a szakismereteket igyekeztünk belevinni tanításunkba. Hogy azonban bizonyos egyoldalúság ki ne fejlődjék, arról is gondoskodtunk, hogy a közműveltségi tárgyakkal megfelelő helyet biztosítsunk. A tanítási anyag mennyiségének elsajátítása tekintetében arra törekedtünk, hogy a tanítás irányítására szolgáló módszeres utasítások előírásai érvényesüljenek, nevezetesen, hogy a tanári kar „a tanítás anyagát már az iskolában érttesse meg és javarészen sajátíttassa is el és hogy otthon a tanulóra mennél kisebb elfoglaltság essék”. A felső kereskedelmi iskola a heti 32-33 órás tanítási idejével és a tanulónak az iskolai élettel összefüggő egyéb nagymérvű elfoglaltságával már magában is erős megterhelést jelent. Nem célszerű tehát ezt az elfoglaltságot mértékfeletti otthoni munkával fokozni. Nem szabad a tanulmányi eredmény elérésében figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a vidéki felső kereskedelmi iskolákba mégis csak gyengébb tehetségű és készülségű tanulók jelentkeznek felvételre, akiknek kiméltetlen szelektálása már csak azért sem célszerű, hogy a gyengébb tehetségű tanuló középfokú oktatás nélkül ne maradjon.

Fegyelmi állapot. A fegyelmi állapot szorosan összefügg a közállapotokkal. Bármilyen nagy lendítő erővel emeljük fel az erkölcsi ideálokat, a földi salak csak visszahuzza azokat. Közállapotaink javulásával, a munka becsének elismerésével a vezető férfiak és nagy történelmi alakok kultuszának ápolásával, a hatóságok iránt való tiszteletével az iskolai fegyelem is javult. Az iskola falai közt a vallás-erkölcsi nevelés kimélyítésével a hazafias érzület folytonos ébrentartásával és jóakaratu intelmekkel igyekeztünk megtartani az ifjúságot az erkölcsök útján és megóvni ártalmas sugalmazásoktól. Az ifjúság bizalommal és megértéssel követte intelmeinket és szigorubb rendszabályok alkalmazására okot nem szolgáltatott.

Állatvédelem. Az állatvédelem propagandája érdekében kiadott 89.656/1921. sz. miniszteri rendelet az állatvédelmi eszmék terjesztésére az önképzőköröket tartja alkalmasnak. Mivel azonban az önképzőkörök vezetői rendszerint a magyar irodalom tanárai, akik az állatvédelmi kérdésekben nem jártasak, a gazdasági állattan tanárára hárul a feladat, hogy az emberiség szófalan barátait védelmébe vegye. Az igazgató az Önképzőkörben április 5-én előadást tartott az állatvédelemről.

Szülői értekezletek. Az első szülői értekezletet 1923. december 16-án tartottuk meg. Megjelent 146 tanuló képviselőjében 53 szülő vagy helyettese. Az igazgató bevezető beszédében felsorolta az iskolai nevelés eszközeit, kimutatta a társadalom és az iskola közt fennálló kölcsönhatást és a kül és belvilág jelenségei közti viszonyt. Utána *Neufeld Simon* tanár értekezett az iskolán kívüli foglalkoztatásról és annak hatásáról a jellem fejlődésére. Április 5. a második szülői értekezleten az igazgató és *Marosi Géza* tanár tartott előadást. A tartalmas előadásokat a megjelentek tetszésben részesítették.

Egészségi állapot. Az intézet egészségi állapota a folyó iskola évben kielégítő volt. Február és március havában szörványosan influenza megbetegedések is voltak észlelhetők. A tanári kar két tagja szenvedett náthalázban. A tanulók közt is fordultak elő ilyen megbetegedések, de általában enyhe lefolyásúak voltak. Járványos és heveny fertőző betegségek nem zavarták a tanulás folytonosságát.

Gyűjtések. A Zsófia gyermekszanatórium javára foganatosított gyűjtés 50.360.-K-t eredményezett, amelynek javarészét az I. évfolyam tanulói adták össze. Mint minden évben úgy az idén is az erre önként vállalkozó tanulóknak gyűjtőveket adtunk át, hogy az intézet kebelében fennálló Segítő-Egyesület javára gyűjtsenek. 11 tanuló 189000 K-t szolgáltatott be a Segítő-Egyesület pénztárának. A gyorsírók a Fabró emlékmű költségére 67.400 K gyűjtöttek. Fogadják a nemeslelkű adakozók az igazgatóság hálás köszönetét.

Szünetek. Az előadások csak a rendtartásban előirt időben szüneteltek. A karácsonyi szünet a vkm. rendelete szerint december 22-től január 7-ig tartott. Szünet volt még József napján. Ezen a napon a város összes iskoláiban szüneteltek az előadások.

Óramulasztások. Az óramulasztások és késések ellenőrzésére egész éven át nagy gondot fordítottunk. A késések majdnem teljesen megszűntek, a mulasztásokat pedig a tanulók mindenkor kellően igazolták.

Könyvek, füzetek. A könyvek és papírúruk rendkívüli nagy drágasága a beszerzésnél bizonyos mérséklésre készítette a tanári kart. Az írásbeli dolgozatok kiállításában nem engedtünk meg semmi pongyolaságot, mindazonáltal csak a legszükségesebbek beszerzésére szorítottunk. A Segítő-Egyesület könyvtárából 650 könyvet adtunk kölcsön az ifjúságnak. Füzetek és írószerek beszerzésére 160.000 K-át osztottunk ki segély gyanánt már az iskolai év elején.

Tandij. Az intézetet fenntartó Izr. Hitközség az év elején a tandijat 1 q. buza árának megfelelő ellenértékben szabta meg. Az első évnegyedben 80.000 K, a másodikban 100.000 K, a harmadik negyedben 260.000 K-nak

megfelelő hányadot fizettek a tanulók tandíjúl. Ezenfelül fenntartási díj címén évi 7.000 K-át szedtünk fejenként és évenként a negyedik negyedben a megfelelő kvóta 80.000 K volt.

Felszerelés. Intézetünk dologi kiadásai annyira megszaporodtak, hogy könyvtárakra, fizikai szertárunkra, szemléltető képekre, folyóiratokra, valamint vegyszerek beszerzésére nagy összeget nem fordítottunk. A tanári könyvtár egy Budapest fővárostól kiadott Petőfi Sándor összes költeményei kötetül ajándék útján szaporodott. A vegyi laboratórium számára néhány lombikot és kiöntő poharat rendeltünk. Mindezek a felszerelések szükségletünknek csak egy elenyésző hányadát fedezik. A fizikai szertár pótlás és javításra szorul. A termék padjait ujjakkal kellene kicserélni. A tanári könyvtár állományát a háborus évek irodalmával kellene kibővíteni. Áruismereti gyűjteményünket technológiai képekkel és vegyszerekkel kellene ellátni. Az intézet fenntartója az Izr. Hitközség más irányban való igénybevétele miatt és anyagi viszonyai miatt erre gondot nem fordíthatott. A felső kereskedelmi iskola barátaihoz és pártolóihoz fordulunk, hogy önkéntes adakozással segítsék fejleszteni ezt az 1857. óta fennálló intézetet, amelynek látogatottsága évről-évre emelkedik. Az a körülmény, hogy az idén 140 tanuló kereste fel intézetünket és evvel a számmal az idén elérte legmagasabb frekvenciáját, tanúságot tesz arról, hogy iskolánk Zalavármegye legnagyobb városában olyan kulturintézmény, amely közszükségletet pótol. Szolgáljon utánczandó példa gyanánt Nagykanizsa város közönségének áldozatkészsége, amely főgimnáziumának olyan diszes palotát-tömböt állított fel, amellyel a nagykanizsai főgimnázium épületét az ország legnagyobb és legszebb kulturépületei közé iktajta. Mivel pedig nem várhatjuk, hogy dologi kiadásainkat állami segéllyel fedezhessük, volt növendékeinkhez és hitrokonainkhoz intézzük szózatunkat, siessenek segítségére annak az iskolának, amelyben kiképzésüket nyerték és tegyék lehetővé, hogy a jövő generációt is a szakoktatás áldásaiban részesíthessük.

Iskolatársak találkozósa. Junius 8. és 9-én egy korábbi fogadalomhoz híven, megjelentek az 1909-ik és az 1914-ik évben intézetünkben érettségi vizsgálatot tett iskolatársak, hogy régi barátságokat és emlékeket felújítsanak és tiszteletüknek és ragaszkodásuknak adjanak kifejezést az intézet és volt tanáraik iránt.

Az 1909-ik évfolyamból megjelentek: Bodó Rezső, Bognár Vilmos, Hamburg Sándor, Hahn Barnabás és neje, Kalmár Hugó és neje, Krausz Jenő, Melczer Jenő és neje, Révész János és neje, Róna Gyula, Singer Sándor és neje, Schulcz Oszkár, Schultheisz István és neje, Strasser József, Szerb Ernő és neje és Zalán Ernő és neje és a világháboruban elhunyt hősök helybeli hozzátartozói.

A megjelent iskolatársak Dr. Villányi Henrik, Balog Dávid, Domány Ármin és Dr. Rosenberg Mór nevére 10 millió korona összegű alapítványt létesítettek.

Az 1914-iki évfolyamból megjelentek: Baumgarten Sándor, Bíró Ernő, Bohenszky Adolf, Fehér Márk, Hirsch József, Hirschsohn Ignác, Kisfaludy Zoltán, Kocsiás János és neje, Láng Lajos és neje, Péter Jenő és neje, Salgó Károly, Scheer Imre, Scherz Imre és Sörlei Sándor. Ennek az évfolyamnak 11 növendéke nyugossza örök álmát a hősök temetőiben.

A megjelentek Balog Dávid, Domány Ármin, Dr. Rosenberg Mór és Dr. Villányi Henrik volt tanáraik nevére 4 millió összegű alapítványt létesítettek. Az intézet igazgatója hálás köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak.

Az 1894-ik és az 1899-ik évben végzett tanulók találkozásukat csak junius 29-én tartották meg. Emiatt a 25 és 30 évvel ezelőtt végzett tanítványaink összeföveteléről csak a jövő évi Értesítőben számolhatunk be.

Önképzőkör. A *Deák Ferenc* önképzőkör az idén érte el 30. évfordulóját. A kör e 3 évtizedben derekas szellemi és művészi munkát végzett, amely annál becsebb erkölcsnevelési szempontból, mennél jobban veszik igénybe a szaktárgyak az ifjúság munkaerejét. *Domány Ármán* tanár vezetésével a kör 8 gyűlést tartott. Értekeztek 7 irodalmi és 4 közgazdasági témáról. 11 költeményt szavaltak el és 2 zeneszámot adtak elő. Az igazgató április 6-án az állatvédelemlől tartott előadást.

A kör tisztikara október 6-án alakult meg: Elnök: *Gellért László* IV. évf. alelnök *Bencze László* III. évf., titkár *Römer Salamon* IV. évf., főkönyvtáros *Politzer Géza* III. évf. A kör hazafias ünnepek rendezésében is tevékenyen vett részt.

Tornaverseny és sportmérkőzés. A tornabemutatót és sportmérkőzést május 29-én tartottuk a Zrinyi sportpályán. A gyakorlatokat *Niessner Viktor*, a testnevelés tanára tanította be. „A magyar jövőnek tartozunk ezzel“, mondja a 9000/1224. sz. rendelet, hogy minden erőnk megfeszítésével testileg is épebb és erősebb nemzedéket neveljünk. Ezt a célt az intézet vezetősége is szemmel kíséri és megvalósítani igyekszik, noha a testnevelést csak mint vendégek gyakorolhatjuk az állami polgári iskola tornatermében és a Zrinyi sportpályán.

Érettségi vizsgálatok. Az érettségi vizsgálatok írásbeli részét június 2-6-ig, szóbeli részét június 23-án és 24-én végeztük el. Vizsgálatra jelentkezett 23 tanuló, szóbelire ment 22. A vizsgálat vezetésével a nm. VKM. ur *Matavovszky Béla*, a győri felső kereskedelmi iskola igazgatóját, c. főigazgatót bízta meg. A vizsgálat eredménye: Jelesen felelt meg 4, jól felelt meg 5, megfelelt 7 tanuló. Szeptember hóban teendő javítóvizsgálatra jelentkeztek 6 tanuló.

Az iskolai év befejezése. Az iskolai évet a rendtartás értelmében június 29-én fejeztük be; az évváró értekezletet június 26-án tartottuk meg.

Az 52971/1924. számú Vkm. rendelet értelmében az első évfolyamba felvételt kérő tanulókat június 30-án vesszük nyilvántartásba; július hó 1-én tartjuk meg a tanulók felvételi vizsgáját és július 2-án az első évfolyambeli tanulók beírását.

A tanári kar.

A) Rendes tanárok.

1. *Dr. Villányi Henrik*, igazgató, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár, városi képviselő, a Kereskedelmi Szakiskolai tanárok országos egyesületének választmányi tagja, a Segítőgyesület elnöke és könyvtárának és az Önképzőkör pénztárának kezelője. Működésének évei 40, ez intézetnél 33.

2. *Balog Dávid*, felső kereskedelmi iskolára képesített tanár, volt főhadnagy. A vegytan áruismereti szertár, valamint a tanári könyvtár őre. Működik ez intézetnél 20 év óta.

3. *Domány Ármán*, középiskolákra képesített tanár. Az Ifjúsági könyvtár őre, az Önképzőkör vezetője. Működésének évei 27, ez intézetnél 23.

4. *Marosi Géza*, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár, a Segítőgyesület pénztárosa. Működésének évei 7, ez intézetnél 2.

5. *Neufeld Simon*, középiskolákra képesített tanár, a tanári értekezlet jegyzője. Működésének évei ez intézetnél 4 év.

B) Megbízott tanárok.

1. *Bencze László*, középiskolákra képesített tanár. Működik ez intézetnél 2 év óta. 1924. április 1-én eltávozott, helyette *Tóbi József* képesített tanár bizatott meg.
2. *Dr. Halász Pál*, orvos, a Tüdőbeteggondozó rendelő orvosa, az egészségtan előadója. Működik ez intézetnél 2 év óta.
3. *Krámer Lajos*, polgári iskolákra képesített el. iskolai tanító. Okl. gyorsíró. Működik ez intézetnél 8 év óta.
4. *Niessner Viktor*, a katonai főreáliskolában a testnevelés volt tanára. Működésének éveit ez intézetnél 3.
5. *Péterffy Mária*, városi kezelő-tisztviselő. Működik ez intézetnél 2 év óta.
6. *Dr. Rosenberg Mór*, köz- és váltó ügyvéd. Működik ez intézetnél 31 év óta.
7. *Surányi Gyula*, középiskolákra képesített tanár. Működésének éveit 24, ez intézetnél 1.

C) Hitoktatók.

1. *Ardai Simon*, az izraelita tanulók hitoktatója. Működik ez intézetnél 3 év óta.
2. *Gazdag Ferenc*, világi pap, püspöki megbízott, a róm. kath. tanulók hitoktatója. Működik ez intézetnél 2 év óta.
3. *Horváth Olivér*, ág. ev. lelkész, az ág. ev. tanulók hitoktatója. Működik ez intézetnél 4 év óta.
4. *Kádár Lajos*, ref. lelkész, a ref. tanulók hitoktatója. Működik ez intézetnél 15 év óta.
5. *Dr. Winkler Ernő*, főrabbi, hitoktató. Működik ez intézetnél 4 év óta.

*
**

Házmester és hivataloszolga: *Francsics Zsigmond*. Működik ez intézetnél 26 év óta.

**A tantárgyak felosztása a tanárok közt
az 1923—24. iskolai évben.**

TANÁR	TÁRGY	Évfolyam				Összesen	
		I.	II.	III.	IV.		
BALOG DÁVID	Földrajz	2	2	2	2	8	19
	Áruismeret	2	2	2	2	8	
	Levelezés	—	2	—	—	2	
	Lab. gyakorlat	1	—	—	—	1	
DOMÁNY ÁRMIN	Német	4	—	—	—	4	18
	Ker. levelezés	—	—	2	—	2	
	Magyar ny. és ir.	3	3	3	3	12	
MAROSI GÉZA	Számtan	—	3	2	3	8	20
Könyvvitel	2	3	3	4	12		
NEUFELD SIMON	Német	4	4	3	3	14	18
	Francia	—	—	4	—	4	
SURÁNYI GYULA	Történelem	2	2	2	2	8	11
	Szépírás	1	—	—	—	1	
	Ének 1.	—	—	—	—	2	
Dr. VILLÁNYI HENRIK	Francia	—	—	—	4	4	6
Levelezés	2	—	—	—	2		
ARDAI SIMON	Hittan izr.	2	2	2	—	6	6
**BENCZE GYULA áprilisi 1-ig, azután TÓBI JÓZSEF az év végéig	Számtan	3	—	—	—	3	15
	Mennyiségtan	2	2	2	2	8	
	Fizika	2	2	—	—	4	
PÉTERFFY MÁRIA	Gépírás 2.	2	2	1	1	6	6
GAZDAG FERENC	Hittan r. kath	2	2	2	2	8	8
HORVÁTH OLIVÉR	Hittan ev.	2	2	2	2	8	8
KÁDÁR LAJOS	Hittan ref.	—	—	—	—	2	2
KRÁMER LAJOS	Gyorsírás	2	2	—	—	4	4
Dr. HALÁSZ PÁL	Egészségtan*	1	1	1	1	4	4
NIESSNER VIKTOR	Testgyakorlás	2	2	2	2	8	8
Dr. ROSENBERG MÓR	Jogi istn.	—	—	2	2	4	8
	Közzg. istn.	—	—	2	2	4	
Dr. WINKLER ERNŐ	Hittan izr.	—	—	—	2	2	2
A kötelező tárgyak heti óraszámja:		31	33	33	33		128

A csoport.

B

1. Nem kötelező.

2. Nem kötelező.

* Egyszer havonként torna helyett.

** Bencze László távozása és Tóbi József alkalmaztatása következtében f. évi áprilisi hó 1-től kezdve Marosi Géza és Tóbi József közt a mennyiségtan-számtan és könyvvitel órái következőképen oszlottak meg:

MAROSI GÉZA	Számtan		3	2	3		
	Mennyiségtan			2	2		
	Könyvvitel			3			
	Irodai munkálatok				4		
TÓBI JÓZSEF	Számtan	3					
	Mennyiségtan	2	2				
	Fizika	2	2				
	Könyvvitel	2	3				

A Nagykanizsai Négyévfolyamu Fiu Felső Kereskedelmi Iskola tanulóinak névsora az 1923—24-ik iskolai évben.

Első évfolyam.

Osztályfőnök: *Balog Dávid.*

1. Ács József, Nagykanizsa. 2. Barta István, Nagykanizsa. 3. Bazsó József, Nagykanizsa. 4. Báder László, Nagykanizsa. 5. Bene Lajos, Balatonberény. 6. Deák Jenő, Nagykanizsa. 7. Fenyvesi Imre, Nagykanizsa. 8. Földes Dénes, Balatonboglár. 9. Gasparik István, Nagykanizsa. 10. Gersei István, Zalaszentmihály. 11. Günser Pál, Nagykanizsa. 12. Hirschl József, Letenye. 13. Jakubecz István, Nagykanizsa. 14. Káhn Ferenc, Barcs. 15. Kán Lajos, Nagykanizsa. 16. Kárpáti Ferenc, Nagykanizsa. 17. Kiss Lajos, Nagykanizsa. 18. Kluger Imre, Nagykanizsa. 19. Kosztelicz László, Nagykanizsa. 20. Kőnig Sándor, Nagykanizsa. 21. Krimmel József, Nagykanizsa. 22. László József, Nagykanizsa. 23. Lenkei László, Marcali. 24. Liebling Ferenc, Barcs. 25. Matolcsy József, Nagykanizsa. 26. Molvarecz Lajos, Nagykanizsa. 27. Mosonyi Sándor, Zalacsány. 28. Nagy Imre Nagykanizsa. 29. Nagy Béla, Nagykanizsa. 30. Németh Lóránt, Nagykanizsa. 31. Noszkó László Nagykanizsa. 32. Nyerki László, Bagolasánc. 33. Récsei István, Nagykanizsa. 34. Rodenfeld József, Barcs. 35. Rósenberg Endre, Nagykanizsa. 36. Spiegel László, Nagykanizsa. 37. Stéfely József, Ormándpuszta. 38. Steiner Oszkár, Nagykanizsa. 39. Szabó Béla, Nagykanizsa. 40. Szántó József, Nagykanizsa. 41. Szerb Jenő, Nagykanizsa. 42. Török Boldizsár, Nagykanizsa. 43. Weisz Lajos, Tapolca. 44. Weisz Pál, Tapolca. 45. Weiszberger György, Nagykanizsa. 46. Widder László, Szeptetnek, kimaradt.

Második évfolyam.

Osztályfőnök: *Domány Ármin.*

1. Beke Ferenc, Nagykanizsa. 2. Benkő Lajos, Nagyatád. 3. Bertalan László, Palin. 4. Blankenberg Vilmos, Nagykanizsa. 5. Bokány Ferenc, Nagykanizsa. 6. Bory Ferenc, Nagykanizsa. 7. Böhm Dezső, Marcali. 8. Csarankó Jenő, Nagykanizsa. 9. Fleiner Andor, Balatonboglár. 10. Fischl János, Szeptetnek. 11. Grünfeld György, Nagykanizsa. 12. Grabant István, Nagykanizsa. 13. Hári József, Nagykanizsa. 14. Horváth Károly, Nagykanizsa. 15. Kudich Béla, Nagykanizsa. 16. Kovács Menyhért, Bocska (Zalavm.). 17. Lampert Imre, Nagykanizsa. 18. Mandler László, Nagykanizsa. 19. Milhofer Zoltán, Nagykanizsa. 20. Nagy József, Nagykanizsa. 21. Patthy József, Nagykanizsa. 22. Petrekovits István, Somogyszentmiklós. 23. Petermann József, Nagykanizsa. 24. Pichler Andor, Barcs. 25. Rajniss Ferenc, Nagykanizsa. 26. Ritser Ferenc, Nagykanizsa. 27. Rosorán Sándor, Nagykanizsa. 28. Scheiber Jenő, Nagykanizsa. 29. Sió József, Nagykanizsa. 30. Steiner Sándor, Szentgotthárd. 31. Stössel János, Nagykanizsa. 32. Schweitzer Károly, Nagyrécsce. 33. Varga József, Nagykanizsa. 34. Vekedl Ferenc, Murakeresztur. 35. Vértés Béla, Nagykanizsa. 36. Wilde Endre, Nagykanizsa.

Harmadik évfolyam.

Osztályfőnök: *Marosi Géza.*

1. Antal György, Nagykanizsa. 2. Bencze László, Nagykanizsa. 3. Berger Sándor, Nemesvid. 4. Bernáth József, Nagykanizsa. 5. Bichler László, Pacsa. 6. Deli László, Egeraracs (Zalavm.). 7. Günser Jenő, Nagykanizsa, kimaradt. 8. Henel Lajos, Nagykanizsa. 9. Henne Gusztáv, Nagykanizsa. 10. Hilmayer Miklós, Zalalövő. 11. Hirsch László, Nagykanizsa. 12. Holczer Imre, Nagykanizsa.

13. Horváth József, Nagykanizsa. 14. Horváth Károly, Nagykanizsa. 15. Horváth Lajos, Nagykanizsa. 16. Jákly József, Balatonszentgyörgy. 17. Kollarits János, Fityeháza. 18. Kozák Géza, Nagykanizsa, 19. Lichtenstein Kálmán, Nagykanizsa. 20. Liditt Imre, Nagykanizsa. 21. Lopusánszky Géza, Nagykanizsa. 22. Mihácsi Kálmán, Nagykanizsa. 23. Münz György, Wien (Ausztria). 24. Páli Lajos, Balatonberény. 25. Peczina Kálmán, Nagykanizsa. 26. Pilczér József, Nagykanizsa. 27. Politzer Géza, Alsólendva (Jugoszlávia). 28. Simon Imre, Keszthely. 29. Takács Ferenc, Murakeresztur. 30. Timár László, Baja (Bács-Bodrogmegye). 31. Vucsák György, Nagykanizsa. 32. Wajland István, Nagykanizsa. 33. Weisz Andor, Nagykanizsa. 34. Weisz Ákos, Nagykanizsa. 35. Wernigg József, Nagykanizsa.

Negyedik évfolyam.

Osztályfőnök: *Neufeld Simon.*

1. Barla Szabó Miklós, Sümeg. 2. Barta György, Nagykanizsa. 3. Boda Károly, Nagykanizsa. 4. Bódi József, Balatonszentgyörgy. 5. Brandl József, Nagykanizsa. 6. Dénes Jenő, Nagykanizsa. 7. Dávidovics László, Nagykanizsa. 8. Fürst László, Balatonkeresztur. 9. Garzó Pál, Nagykanizsa. 10. Gellért László, Nagykanizsa. 11. Hirschl Jenő, Nagykanizsa. 12. Hrazdina István, Nagykanizsa. 13. Kopár József, Nagykanizsa. 14. Lichtenstein Lajos, Nagykanizsa. 15. Paczóna Ferenc, Szentgotthárd. 16. Pap József, Nagykanizsa. 17. Petheő Endre, Bezeréd. 18. Römer Salamon, Kunszentmárton. 19. Simon József, Balatonberény. 20. Soós Béla, Nagykanizsa. 21. Tál Antal, Nagykanizsa. 22. Ujj Ferenc, Nagykanizsa. 23. Ujj József, Nagykanizsa.

A Segítő-Egyesület működése. Az intézet igazgatója, mint a Segítő-Egyesület elnöke a közgyűlést 1923. november 7-én a következő jelentéssel nyitotta meg:

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn a 26-ik közgyűlésnek az elmúlt iskolaév zárszámadásait előterjeszteni van szerencsém, jól esik megállapítanom, hogy megfelelő tranzakciókkal sikerült a Segítő-Egyesület vagyonát stabilizálni úgy, hogy nincs többé a korona érték hullámozásának kitéve. Alapítványi és egyéb nélkülözhető tőkéinket részvényekre konvertáltuk. Részben vétel, részben ajándékozás útján beszereztünk 150 darab Gazdasági Takarékpénztári részvényt, 55 darab Nagykanizsai Bankkegyesületi részvényt és 4 darab Nagykanizsai Takarékpénztári részvényt. Junius 9-én az aktív és tiszta vagyon 325.425 K volt, nem tévedek azonban, ha azt állítom, hogy ennek a vagyonnak az értéke, a részvény értékének emelkedése következtében ma már az említett összeg megkétszereződött. Azóta, hogy ezt a tranzakciót végrehajtottuk, a Gazdasági Takarékpénztár tőkét emelt, amelynek következtében a meglévő vagyonunkhoz képest 50 drb. részvényre elővételi jogot gyakoroltunk, 100 elővételi jogot pedig 100.000 K-ért eladtunk. A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár azonban 5 drb. részvényt 1 részvényre egyesített és egy-egy részvényt 5 részvényre a tulajdonosoknak ingyen engedett át, úgy hogy 150 drb. részvényből 80 részvény lett, amelynek napi árfolyamát azonban megállapítani ma még korai volna, mindenesetre sokkal többet érnek, mint amennyiért vásároltuk. A bevételek 271.534 K-t, a kiadások 171.408 K-t tesznek ki. A pénztár zárlat óta Kertész Árpád, az intézet volt növendéke 25.000 K-t, Zalán Leó, az intézet volt növendéke 100.000 K-t adományozott, mely összegeket a szűkölködő tanulók között kiosztottunk. A jótékonyságot az elmúlt évben fokozottabb mértékben volt alkalmunk gyakorolni, amennyiben 493.765 K-t osztottunk ki az elmúlt iskolai év június haváig. Ha ez összeghez hozzáadjuk az utólag jött 25.000 K-t és hozzávesszük a

mult iskolai év elején kiosztott segélyeket, végösszül 625.356 K. segélyt nyújtottunk, részben közvetlenül a tanulóknak, részben a Segítőegyesület kebelében fennálló alapítványoknak. De evvel még nem merült ki az adakozásunk, mert figyelembe kell vennünk, hogy iskolai könyveket is adtunk ki több száz példányban és evvel hozzájárultunk, hogy szerény vagyonu tanulóink tanulmányaikat zavartalanul folytathassák.

Tisztelt Közgyűlés! Ez volna vázlatosan működésünk története az elmúlt iskolai évben. Ily nagyfoku segélynyújtás nem lett volna lehetséges ha intézetünk volt növendékei, találkozásuk alkalmával intézetünkhöz való ragaszkodásuknak adományokban nem adnak kifejezést. Hogy csak egyet is említsek, az 1908. iskolai évben végzett tanuló egy 340.000 K-ás alapítványt létesítették, amelyet ugyan nem a Segítőegyesület kezel, hanem a Magyar-Olasz Bank, de ennek kamatait az iskola év végén mégis csak egy a segélyre méltó tanuló élvezi majd. Hassanak ezek a jótékony cselekedetek buzdítólag, intézetünk jelenlegi növendékeire; karolják tel Önök is a Segítőegyesület ügyét és ne tekintsék a befizetett 500 K tagságdíjjal a Segítőegyesület iránt való kötelezettségüket teljesítettnek. Kérem a t. Közgyűlést, adja meg a felmentést ügykezelésünknek.

A Segítőegyesület záróeltára az 1923—24. iskolai évben.

		K	K
<u>Aktiv vagyon.</u>			
1.	Kézpénz		
	betétkönyvben	204900	
	kézipénztár	631	
	hitközségnél	3814	209345
2.	Értékpapír		
	a) Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár R.-T.		
	1. Bún-alap 2 drb.		
	2. Villányi-alap 2 drb.		
	3. Balog-alap 5 drb.		
	4. Domány-alap 2 drb., 11 à 20000 K ...		220000
	b) Nagykanizsai Gazd. Takarékpénztár R.-T.		
	1. Villányi-alap 67 drb.		
	2. Bún-alap 13 drb.		
	3. Balog-alap 9 drb.		
	4. Markovics-alap 9 drb.		
	5. Domány-alap 16 drb.		
	6. Neufeld-alap 2 drb.		
	7. Kaufmann alap 34 drb., 150 à 30000 K ...		4500000
3.	Tankönyvek		
	értéke mult évben	13542	
	ez évi beszerzés	87200	
		100742	
	10 százalék avulás	10742	90000
4.	Ingóság		
	felvétel szerint		5670
2/a.	Értékpapír uj beszerzés		
	Nagykanizsai Takarékpénztár R.-T.		
	Segítő egyesület 8 drb. à 100000 K		800000
Aktiv vagyon főösszege			5825015

Nagykanizsa, 1924. június 16.

Adományozók az 1923—24-ik iskolai évben.

Adományozó	Az adomány részese	Évfolyam	Korona	
Kertész Árpád 25000 K	Klespitz Emil	I.	3000	
	Rajniß Ferenc	II.	5000	
	Lopusanszky Géza	III.	5000	
	Brandl József	IV.	3000	
	Hári József	II.	2000	
	Wajland István	III.	2000	
	Henne Gusztáv	"	2000	
	Milhofer Zoltán	II.	2000	
	Garzó Pál	IV.	1000	
	Zalán Leó 100000 K	Spiegel László	I.	10000
Fenyvesi Imre		"	10000	
Milhofer Zoltán		II.	10000	
Brandl József		IV.	10000	
Liebling Ferenc		I.	20000	
Römer Salamon		IV.	20000	
Timár László		III.	10000	
Stern Ilona		szakt.	10000	
Segítő egyesület 160000 K		16 tanuló		160000
Pénzüntézetii tisztviselők 200000 K		Lampert Imre	II.	50000
	Römer Salamon	IV.	75000	
	Garzó Pál	"	75000	
Keresztény Jótékony Nőegyesület	Fehérnemű 6 tanuló		250000	
Lengyel Bernát, Budapest... .. .	Brandl József	"	10000	
O. M. K. E. nagykanizsai kerület	Garzó Pál	"	55000	
Gazdasági Takarékpénztár 150000 K	Römer Salamon	"	55000	
	Segítő Egyesület	"	50000	
	Garzó Pál	"	50000	
	Brandl József	"	50000	
Délzalai Takarékpénztár és Bankegyesület 200000 K	Boda Károly	"	50000	
	Simon Imre	III.	50000	
	Lampert Imre	II.	50000	
	Spiegel László	I.	50000	
	Krausz Ödön, Budapest 15 dollár á 90000 K egyenkint 5 dollár	Gellért László	IV.	450000
Dávidovits László		"	450000	
Bencze László		III.	450000	
Sugár Ödön, Budapest	Simon Imre	"	250000	
	Römer Salamon	IV.	250000	
Az 1908. évben érettségizettek	Römer Salamon	"	230000	
Eperjessy Sándor alapítvány	Garzó Pál	"	10000	
Az 1909-ben végzett tanulók	4 tanár		1000000	
Közalkalmazottak Besz. Csop.	Bernáth József	III.	110000	
" " "	Horváth Károly	"	110000	
" " "	Nagy Béla	I.	110000	
Villányi alap	Brandl József	IV.	37200	
Markovits alap	Garzó Pál	"	4750	
Bún alap, Domány alap	Timár László	III.	19080	
Kaufmann Jenő alap	Liebling Ferenc	I.	18920	
Összesen			13704950	

Magánvizsgázók 1924. június hónap.

Szám	A magántanuló neve és vallása	Születési hely, év, hó, nap	Foglalkozása	Előtanulmánya	Mely évfolyamból vizsgázik	Engedélyezési szám	Engedélyezett időpont	A tanári kar végvároszata
1.	Bernáth Lajos róm. kath.	Perlak (Zala) 1899. június 30.	Hangya tisztviselő	Felső keresk. iskola I. évfolyam	II.	169—1924. főig. sz.	1924. június	
2.	Dobó György izr.	Nagykanizsa 1906. július 25.	Börkeres- kedő segéd	Polg. iskola IV. osztály	II.	168—1924. főig. sz.	1924. június	Visszalépett
3.	Dominek József róm. kath.	Sárvár, 1900. szeptember 12.	Délivasuti segéd-tiszt	Felső keresk. II. évf.	III.	14219—1924. VI. ü. o. mi- nisteri sz.	1924. június	
4.	Markó Károly róm. kath.	Nagygorica (Zágráb.) 1897. január 7.	Délivasuti segéd-tiszt	Polg. iskola IV. osztály	I.	14220—1924. VI. ü. o. mi- nisteri sz.	1924. június	Visszalépett. Szeptember hónap vizsgáz.
5.	Pogány Imre róm. kath.	Jánosháza, 1899. decem- ber 13.	Jegyzői írnok	Felső keresk. isk. I. évf.	I.	170—1924. főig. sz.	1924. június	Visszalépett. Szeptember hónap vizsgáz.
6.	Sajni József róm. kath.	Somogyzent- miklós, 1903. március 31.	P. ü. vigyázó	Felső keresk. isk. I. évf.	II.	82—1924. főig. sz.	1924. június	Visszalépett. Szeptember hónap vizsgáz.
7.	Vadlya Zoltán róm. kath.	Nagykanizsa, 1903 március 9.	P. ü. fővigyázó	Polgári iskola IV. osztály	I.	83—1924. főig. sz.	1924. június	Visszalépett. Szeptember hónap vizsgáz.

A kimutatás tárgya	Csoport	I.	II.	III.	IV.	Összesen
		évfolyam				
Iskolai látogatás	Beiratott	46	36	35	23	140
	Kimaradt	—	—	—	—	—
	Létszám a tanév végén	46	36	35	23	140
Életkor	Az év végén maradt tanulók közül 1923. szeptember végén volt:					
	13 éves	4	—	—	—	4
	14 "	21	1	—	—	22
	15 "	15	10	—	—	25
	16 "	5	16	4	—	25
	17 "	1	6	14	6	27
	18 "	—	—	8	9	17
	19 "	—	3	9	6	18
	20 "	—	—	—	2	2
	22 "	—	—	—	—	—
Vallás	Izraelita	23	10	17	8	58
	Róm. katolikus	22	24	16	14	76
	Ág. evangélikus	—	1	2	—	3
	Ág. református	1	1	—	1	3
Anyanyelve	Magyar	46	36	34	23	139
	Német	—	—	—	—	—
	Horváh	—	—	1	—	1
	Tót	—	—	—	—	—
Nyelvismeret	Magyar	41	34	30	21	126
	Magyar-német	2	2	3	—	7
	Magyar-horvát	1	—	2	2	5
	Magyar-német-horvát	2	—	—	—	2
A felvétel alapján	Ismétlő saját intézetbeli	—	—	2	—	2
	" idegen	—	—	—	—	—
	Polgári iskola IV. osztály	24	—	—	—	24
	Gimnázium IV. osztály	22	—	—	—	22
	Reáliskola IV. osztály	—	—	—	—	—
Felső keresk. iskola I. évfolyam	—	36	—	—	36	
" " " II. "	—	—	33	—	33	
" " " III. "	—	—	—	23	23	
A szülő vagy gyám lakóhelye	Nagykanizsai	32	25	25	16	98
	Más zalamegyei	7	—	6	2	15
	Somogy megyei	7	5	3	3	18
	Baranyamegyei	—	5	—	—	5
	Vas megyei	—	1	—	1	2
	Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyei	—	—	—	1	1
Bács-Bodrog megyei	—	—	1	—	1	
A szülő vagy gyám polgári foglalkozása	Nagybirtokos, nagybérelő	1	—	1	—	2
	Kisbirtokos	1	3	2	2	8
	Iparos	6	5	4	3	18
	Nagykereskedő	4	1	3	—	8
	Kiskereskedő	11	5	3	4	23
	Köztisztviselő	13	12	9	3	37
	Szállodás	1	3	1	—	5
	Katonaaltiszt	—	—	1	—	1
	Orvos	—	—	1	—	1
	Gyógyszerész	—	—	1	—	1
	Tanár, tanító	1	—	1	—	2
	Magántisztviselő	2	1	1	5	9
	Fuvaros	1	3	1	—	5
	Hivatalszolga	1	—	—	—	1
	Magánzó	3	2	2	3	10
Munkás	—	1	1	3	5	
Nyugdíjas	1	—	3	—	4	
Tandijfizetés	Egész tandíjat fizet	37	33	27	10	107
	Fél tandíjat fizet	6	3	5	9	23
	Negyed tandíjat fizet	—	—	2	—	2
	Háromnegyed tandíjat fizet	2	—	1	—	3
	Teljes tandíjmentes	1	—	—	4	5

A tanulmányi eredmény kimutatása az 1923—24. iskolai évben.

T Á R G Y	I. évfolyam				II. évfolyam				III. évfolyam				IV. évfolyam			
	Az osztályozott tanulók száma															
	45				36				34				23			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Hit és erkölcsstan	11	21	12	1	12	14	10	—	11	14	9	—	14	8	1	—
Magyar fog. és ir.	4	6	30	5	3	3	28	2	3	6	20	5	4	5	14	—
Történelem	6	16	20	3	3	10	23	—	2	14	17	1	8	3	12	—
Jogi ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	24	1	7	3	13	—
Közgazd. ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8	23	1	8	3	12	—
Földrajz	4	11	25	5	3	3	25	5	2	10	22	—	4	4	15	—
Árúismeret	3	11	28	3	3	4	27	2	2	7	21	4	3	5	15	—
Természettan	—	17	27	1	7	10	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	2	8	35	—	2	7	26	1	3	10	20	1	4	5	14	—
Ker. számtan	—	2	37	6	5	4	22	5	2	9	19	4	4	4	15	—
Könyvit. és gyak. iroda	1	6	33	5	4	13	18	1	2	14	17	1	4	3	16	—
Magyar ker. levelez.	2	7	35	1	2	7	24	3	3	8	23	—	—	—	—	—
Franc. ny. és level.	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	18	4	4	5	14	—
Német ny. és level.	2	11	29	3	4	4	22	6	2	10	16	6	2	7	14	—
Gyorsírás	12	10	22	1	4	6	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gépirás, nem kötelező	12	22	—	—	13	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testgyakorlás	8	15	19	—	10	2	20	1	8	3	19	1	12	4	5	—
Egészségtan	3	17	25	—	3	4	29	—	3	7	24	—	5	4	14	—
Szépirás	2	20	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Írásb. dolg. külalak	4	18	22	1	8	12	14	2	1	13	18	2	9	6	8	—
Magaviselet	34	10	1	—	19	17	—	—	23	10	1	—	20	3	—	—
Lab. gyakorlatok	1	16	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kivonat a magánvizsgálati szabályzatból.

A vallás- és közokt. miniszternek 1919. év 6500. eln. sz. rendelete.

A felső kereskedelmi iskola I. évfolyamáról teendő magánvizsgálatra engedélyt kaphat oly egyén, aki magánvizsgálati kérvénye benyújtásakor 17. életévét betöltötte, a középiskola vagy a polgári iskola negyedik osztályát, vagy az ipari szakiskolát sikeresen elvégezte és hitesen bizonyítja, hogy közgazdasági pályán működik.

A felső kereskedelmi iskola II., III. illetve IV. évfolyamának tárgyaiból magánvizsgálatra, az utóbbit egyben közvetlenül követő érettségi vizsgálatra engedélyt kaphat olyan egyén, aki a felső kereskedelmi iskola I., II. évfolyamáról akár magán uton, akár mint nyilvános tanuló sikeres vizsgálatot tett, közgazdasági pályán működik és magánvizsgálati kérvénye benyújtásakor 18., 19. illetve 20. életévét betöltötte.

A magánvizsgálati kérvény mellékletei.

3. A felső kereskedelmi iskolai magán-, különbözeti vagy különbözeti érettségi vizsgálat iránti kérvényhez a következő mellékleteket kell csatolni:

- a) a folyamodó születési bizonyítványát;
- b) legutóbbi iskolai bizonyítványát;
- c) ha ez utóbbi külföldi intézetről szól, annak az intézetnek szervezeti szabályzatát, amely a bizonyítványt kiállította;
- d) a folyamodó személyazonosságának és állandó lakhelyének igazolására (arcfépes) helyhatósági bizonyítványt, illetve erkölcsi bizonyítványt;

e) a folyamodónak közgazdasági pályán való működéséről szóló hiteles bizonyítványt.

Ha a folyamodó vagyontalansági bizonyítványt is csatol, akkor a folyamodványa és mellékletei bélyegmentesek.

Magánvizsgálati díjak.

5. A magánvizsgálati kérvény benyújtásával egyidőben a következő díjak fizetendőek be az intézet pénztárába:

a) évfolyamonként a szabályszerű felvételi (beíró) díj;

b) évfolyamonként az intézetben megállapított évi tandíj fele, tandíj-megváltás címén;

c) évfolyamonként rendeletileg meghatározott magánvizsgálati díj, amely a vizsgáló tanárokat illeti meg.

A díjakat, a felvételi díj kivételével, visszatéríti az intézet pénztára, ha a miniszter a magánvizsgálatot nem engedélyezi vagy nem úgy engedélyezi, amint a jelölt kérte.

Az 1924—25 iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. évfolyan.

1. Kath. hittan. Dr. Töttösy Miklós I. 2. Magyar fogalmazás és irodalom. Koltai-Zilahy: Az írásművek elmélete és olvasmányok. 3. Történelem. Kerekes-Komáromi: I. rész. 4. Földrajz. Kirchner Béla és Komáromi Károly: I. rész. 5. Áruismeret. Dr. Szatmáry Károly: Ipari növénytan. 6. Természettan. Csizmadia Pál és Képešy Imre: Természettan az I. évfolyam számára. 7. Mennyiségtan és politikai számtan. Szuppán Vilmos és Havas Miksa: Algebra és geometria a négy évfolyamu felső keresk. iskola I-III. évfolyam számára. 8. Kereskedelmi számtan. Bogyó-Havas-Oravecz Károly: Keresk. számtan I. kötetet az I. évfolyam számára. 9. Könyvvitel. Könyvviteli Példatár: Segédkönyv a könyvvitel tanításához. Timár Dezső II. kiadás. 10. Magyar levelezés. Dr. Schack-Wirker: IV., V. kiadás. 11. Német nyelv-és levelezés. Dr. Schack Béla: Német olvasó I. rész és nyelvtan. Dr. Schack-Wirker: Német ker. levelező. 1923. 12. Gyorsírás. Kozma-Bernáth: Keresk. levelező gyorsírás I. rész.

II. évfolyam.

1. Kath. hittan. Dr. Töttösy Miklós: Erkölcstan. II. rész. 2. Magyar fogalmazás és irodalom. Koltay-Zilahi: Poétika és Irodalomismertető olvasmányokkal II. rész. 3. Történelem. Kerekes-Komáromi: II. rész. 4. Földrajz. Kirchner Béla és Komáromi Károly: II. rész. 5. Áruismeret. Dr. Szatmáry Károly: Ipari állattan. II. rész. 6. Természettan. Csizmadia Pál és Képešy Imre: Természettan a II. évfolyam használatára. 7. Mennyiségtan és politika számtan. Szuppán Vilmos és Havas Miksa: Algebra és geometria a négy évfolyamu felső keresk. iskola I-III. évfolyam számára. 8. Keresk. számtan. Bogyó-Havas-Oravecz Károly: Keresk. számtan. II. kiadás a II. évfolyam számára. 9. Könyvvitel. Könyvviteli példatár: Timár Dezső. 10. Magyar levelezés. Dr. Schack Béla és Wirker István: II. rész. Német nyelv és levelezés. Dr. Schack Béla: Német olvasó II. rész. Dr. Schack Béla: Német nyelvtan. Dr. Schack Béla: Német keresk. levelező. 12. Gyorsírás. Kozma-Bernát: Kereskedelmi gyorsírás II. rész.

III. évfolyam.

1. Kath. hittan. Dr. Töttösy Miklós: Egyháztörténelem III. rész. 2. Magyar fogalmazás és irodalom. Sassy-Nagy Lajos-Mészáros: Irodalomtörténet. 3. Történelem. Kerekes-Komáromi: III. rész. 4. Jogi ismeretek. Dr. Hermann Sándor. 5. Közgazdasági ismeretek. Bárczy-Wildner. 6. Földrajz. Kirchner-Komáromi: III. rész. 7. Áruismeret. Dr. Szatmáry Károly: Szervetlen kémia és technológia. 8. Mennyiségtan és politikai számtan. Szuppán Vilmos és Havas Miksa: Algebra és geometria I-III. évfolyam számára. Bogyó-Havas-Stróbl Ernő: Politikai számtan a III. évfolyam számára. Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus. Bogyó-Havas: Kamattáblák. 9. Keresk. számtan. Bogyó-Havas-Oravec Károly: Keresk. számtan II. 10. Könyvvitel. Timár Dezső: Könyvviteli példatár. 11. Magyar levelezés. Dr. Schack Béla és Wirker István: Keresk. levelezés III. rész. 12. Német nyelv és levelezés. Dr. Schack Béla: Német olvasó III. rész. Dr. Schack Béla: Német nyelvtan. Dr. Schack Béla: Kereskedelmi levelező. 13. Francia nyelv és levelező. Latzko-Honti: Francia nyelvkönyv és kereskedelmi levelező.

IV. évfolyam.

1. Kath. hittan. Dr. Töttösy Miklós: Kath. hitvédelem. 2. Magyar fogalmazás és irodalom. Sassy-Nagy Lajos-Mészáros: Irodalomtörténet. 3. Történelem. Kerekes-Komáromi IV. rész. 4. Jogi ismeretek. Dr. Hermann Sándor: 5. Közgazd. ism. Bárczy-Wildner: 6. Földrajz. Kirchner Béla és Komáromi Károly: IV. rész. 7. Áruismeret. Dr. Szathmáry Károly: Szerves kémia és technológia. 8. Mennyiségtan és pol. számtan. Bogyó-Havas-Stróbl Ernő: Politikai számtan a IV. sz. Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus. Bogyó-Havas: Kamattáblák. 9. Keresk. számtan. Bogyó-Havas-Oravec Károly: Kereskedelmi számtan a IV. évfolyam számára. 10. Magyar levelezés. Schack-Wirker: Kereskedelmi levelezés III. rész. 11. Német nyelv és levelezés. Dr. Schack Béla: Német olvasó IV. rész. Dr. Schack Béla: Német nyelv. Dr. Schack Béla: Német Kereskedelmi levelezés. 12. Francia nyelv. Beszélgetések: Francia nyelvmestert. Segéd könyv a francia nyelv tanításához. 14. Szótár. Kovács S. János: Szótár. Segédkönyv.

Tudnivalók a jövő iskolai évre.

A nagykanizsai illetőségű tanulókat szeptember 1-én, a vidékieket szeptember 2-án vesszük fel, mindenkor délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig. A javítóvizsgálatot augusztus 28-án, a felvételi vizsgálatokat augusztus 29-én tartjuk meg. Szeptember 3-án rendezzük az évfolyamokat és szeptember 4-én kezdődik az előadás minden évfolyamban. Az első évfolyamba azok a tanulók vehetők fel, akik a gimnázium, reál vagy polgári iskola négy osztályát legalább elégséges sikerrel végezték és a felvételi vizsgálattal igazolják, hogy a magyar helyesírásban, a számtani alpműveletekben és a folyóírásban kellő gyakorlattal bírnak. A felvételi vizsgálat díja 3000 K. A második, harmadik és negyedik évfolyamba csak oly tanulók vehetők fel, akik az előző évfolyamot sikerrel végezték. Első ízben belépő tanulók születési bizonyítványukat bemutatni tartoznak. Az évi tandíjat az iskolafenntartó csak augusztus végén határozza meg. A tandíjon kívül fizetendő még 30.000 K felvételi díj, iskolai értesítő díja 5000 K, ifjúsági könyvtáridj 3000 K, Segítő Egyesületi tagsági díj 3000 K, Tanárok Házára 1500 K, nyugdíjilletmény 1000 K.

Tandíjmentességért augusztus 15-ig a nagykanizsai izr. hitközség előljáróságához lehet folyamodni. A folyamodványhoz melléklendő a szülők szegénységi, valamint a tanuló előző évi bizonyítványa.

A szülőknek vagy azok helyetteseiknek kötelessége az iskolán kívül is a tanulók erkölcsi magaviseletét ellenőrizni. Az igazgatónak jogában áll megkövetelni, hogy az ifjak csak megbízható szállásadóknál helyeztessenek el.

A vidéki szülőket figyelmeztetjük tehát, hogy gyermekeik elhelyezése tekintetében kellő körültekintéssel járjanak el. Ebben az igazgató és az osztályfőnökök szívesen szolgálnak felvilágosítással.

Minden tankönyvből a legújabb kiadás használandó.

Nagykanizsa, 1924. június 29.

Dr. Villányi Henrik
igazgató.

Jelentés a Női Kereskedelmi Szaktanfolyamról az 1923—24. iskolai évben.

A tanfolyam fenntartója a nagykanizsai izr. hitközség.

Felügyelő bizottsága:

az izr. hitközség iskolai szakosztálya.

Igazgató: **Dr. Villányi Henrik.**

A női kereskedelmi szaktanfolyam a folyó iskolai évben a nm. VKM. Urnak 75059/1923. VI. üo. sz. a. kelt rendelete alapján működött. Mivel pedig már július havában 34 tanuló felvételre jelentkezett és szeptember 1-én be is iratkozott, a tanfolyamot szeptember hó 5-én megnyithattuk. A munka egész éven át az előírt szünetnapok kivételével szakadatlanul folyt. Szünetnapok szombat és vasárnap voltak. Az előadásokat a délelőtti órákban tartottuk meg. A gyorsírást heti 4 órában, a gépirást tízes csoportokban, heti 5 órában tanítottuk. A német nyelvi oktatásba, a tanulókat, készségük szerint, kezdőkre és haladókra osztottuk.

A hazafias érzés ápolása céljából a szaktanfolyam női hallgatói, a fiú felső kereskedelmi iskola által rendezett ünnepélyeken is közreműködtek. Résztvettek a vegyeskar énekgyakorlataiban és szavalatokkal az intézet által rendezett ünnepélyeken.

A vallás buzgó gyakorlatáról az egyes felekezetek hitoktatói gondoskodtak.

Tanári értekezletek. Az 1920-ik évi 673000 IV. üo. számú rendelet 13 §-a értelmében hat tanári értekezletet tartottunk. Három tanulmányit és három ellenőrzőt.

Tanulmányi és fegyelmi állapot. A tanfolyamba való felvétel alapja a középiskola, vagy polgári iskola IV-ik osztályának sikeres elvégzése. Felvételi vizsgálat alapján egy növendéket sem kellett felvenni. Az erkölcsi magaviselet kifogástalan volt.

A Nagykanizsai Női Kereskedelmi Szaktanfolyamban használandó tankönyvek jegyzéke 1924—25. iskolai évben.

1. Koltai-Zilahi: Írásművek elmélete I. rész. 2. Timár Dezső: Könyvtelési példatár. 3. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés. 5. Kozma-Bernát: A kereskedelmi gyorsírás tankönyve I. és II. rész. 6. Vajda: Szépirás minták. 7. Segédkönyv: Berlitz M. D., Erstes Buch für den Unterricht in den neueren Sprachen.

A tanítási órák kimutatása a Női Kereskedelmi Szaktanfolyamban az 1923—24-ik évben.

Tantárgy	Heti órák	T a n á r n e v e
Magyar nyelv	2	Surányi Gyula megbizott tanár
Német levelezés Német kezdők számára	2 2	Neufeld Simon rendes tanár Dr. Villányi Henrik igazgató
Kereskedelmi levelezés	2	Domány Ármin rendes tanár
Könyvtelés	3	Marosi Géza rendes tanár
Számтан	3	Bencze László megbizott tanár
Gyorsírás	4	Surányi Gyula megbizott tanár
Gépirás	5	Csonták Erzsébet megbizott tanárnő
Szépirás	1	Dr. Villányi Henrik igazgató

A Női Kereskedelmi Szaktanfolyam hallgatóinak névsora.

Anhalt Mária, Bartal Katalin, Bencze Magda, Berény Zsuzsa, Bittera Gizella, Biró Margit, Bujtor Mária, Czár Margit, Farantai Anna, Göndör Olga, Gumilár Lujza, Harsányi Etel, Kakas Szidónia, Kádár Lenke, Klein Juliánna, Kohn Ilona, Kudich Ella, Laskay Erzsébet, Lehr Livia, Liditt Erzsébet, Mersits Mária, Mikó Ilona, Nagy Mária, Noll Erzs, Noll Ilona, Pilczer Aranka, Rusorán Anna, Schlesinger Janka, Schlesinger Julianna, Stern Ilona, Szozarek Zsófia, Szécsényi Erzsébet, Tóth Ilona, Weinberger Erzsébet. Összesen 34.

A Női Kereskedelmi Szaktanfolyam statisztikai kimutatása.

A kimutatás tárgya	Csoport	Szám
Iskolalátogatás	Beiratott összesen	34
	Kimaradt	—
	Záróvizsgálatot tett	34
Vallás	Izraelita	12
	Római katolikus	20
	Református	1
	Görögkath.	1
Anyanyelv	Magyar	34
	Német	—
A felvétel alapja	Polgári isk. 4. oszt. bizonyítvány	33
	Gimnázium 3. „ „ „ .. „ ..	1
A szülő vagy gyám lakóhelye	Nagykanizsai	31
	Vidéki	3
A szülő vagy gyám polgári állása	Önálló kereskedő	7
	Kereskedelmi alkalmazott	1
	Önálló iparos	9
	Ipari alkalmazott	—
	Köztisztviselő	10
	Magánzó	—
	Egyéb	7
Életkor az 1923—24 iskolai év végén	14 éves	8
	15 „	15
	16 „	8
	17 „	—
	18 „	1
	20 „	2

Tudnivalók a jövő iskolai évre.

A női kereskedelmi szaktanfolyam az 1924—25-ik iskolai évben is megnyílik, ha kellő számú tanuló, legalább 30 jelentkezik. Jelentkezni lehet a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál f. évi július 1—5-ig d. e. 8—12-ig. A tanfolyamra részletes értesítést az igazgatóság a helyi és megyei lapokban közzéteszi majd.

A felvételnél igazolni kell, hogy a jelentkező a polgári iskola, vagy gimnázium negyedik osztályát sikerrel elvégezte. Növendéket csak egész iskolai évre veszünk fel, de a tandíj félévi részletekben is leróható.

Nagykanizsa, 1924. június 29.

Dr. Villányi Henrik
Igazgató.

